

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32
00023 Valtioneuvosto

TEM/1212/08.04.01/2015

FENNOVOIMA OY:N YDINVOIMALAITOSHANKETTA KOSKEVA RAKENTAMISLUPAHAKEMUS

Fennovoima Oy hakee ydinenergialain 18 §:n mukaista rakentamislupaa Hanhikivi 1 –ydinvoimalaitoksen rakentamiseksi. Hakemuksessa esitetään rakennettavaksi painevesityyppinen laitos Pyhäjoen Hanhikiven niemelle. Reaktorin nimelliseksi lämpötehoksi esitetään 3220 MW ja nettosähkötehoksi 1200 MW. Voimalaitoksen suunniteltu tekninen toiminta-aika olisi 60 vuotta.

Ydinenergialain 18 § mukaan rakentamislupa voidaan myöntää, mikäli 1) ydinlaitoksen rakentaminen on 11 §:ssä tarkoitettussa periaatepäätöksessä katsottu yhteiskunnan kokonaisedun mukaiseksi ja eduskunta on päättänyt, että periaatepäätös jää voimaan; ja 2) ydinlaitoksen rakentaminen täyttää myös 19 §:ssä ydinlaitoksen rakentamisluvan myöntämiselle säädetyt edellytykset.

Valtioneuvosto on tehnyt myönteiset periaatepäätökset, jotka eduskunta on jättänyt voimaan. Periaatepäätöksissä on todettu, että hanke on yhteiskunnan kokonaisedun mukainen. Tältä osin rakentamislupa voidaan myöntää. SAK huomauttaa lisäksi, että viimeaikainen kehitys sähkömarkkinoilla on entisestään korostanut tarvetta parantaa sähkön toimitusvarmuutta erityisesti huippukulutuksen aikana. Tähän tarpeeseen Fennovoiman hanke on yksi keskeinen pitkän aikavälin vastaus.

Ydinenergialain 19 §:ssä on lueteltu joukko ehtoja, joiden on täyttyvä rakentamisluvan saamiseksi. Ehdot liittyvät laitoksen turvallisuuteen, rakentamiseen ja käyttöön, ml. taloudellisiin edellytyksiin.

Toteutustapa

Hanke aiotaan toteuttaa kokonaistoimituksena eli ns. avaimet käteen -periaatteella. Laitoksen toimittaa Venäjän valtion omistamaan Rosatom -konserniin kuuluva RAOS Project Oy. Kokonaistoimitus tarkoittaa, että valtaosa hankkeen suunnittelusta, komponenttien hankinnasta ja rakentamisesta on RAOS Project Oy:n vastuulla. Fennovoima valvoo projektin ja sen vaiheiden toteutusta.

Nykyisessä talous- ja työllisyystilanteessa ydinvoimalan rakentaminen on suuri piristysruiske Pohjois-Pohjanmaan aluetaloudelle sekä koko kansantaloudelle. On tärkeää, että kotimaisen työn osuus rakennusprojektissa olisi mahdollisimman korkea. Tätä edesauttaa osaltaan työehtojen toteutuminen oikein ja oikea-aikaisesti, lakien ja sopimusten mukaisesti sekä harmaan talouden tehokas torjunta. Fennovoima on tähän asti projektissaan kiinnittänyt näihin seikkoihin kiitettävästi huomiota. Merkittävää on ollut Fennovoiman toiminta solmittaessa työmaasopimus asiaan kuuluvien liittojen ja työnantajajärjestöjen kanssa. Kaikkein tärkeintä on kuitenkin se, kuinka asioiden hoitaminen, ohjeistus, valvonta

TYTY/OK

28.4.2016

ja ongelmatilanteiden selvittäminen käytännössä onnistuvat projektin aikana. Lupahakemuksen perusteella valmiudet asioiden hyvään hoitoon ovat olemassa.

Taloudelliset edellytykset

Fennovoiman omistus pohja on ollut muutosten ja tarkan arvioinnin kohteena. Yhtiö on antanut selvityksen omistuksestaan kirjeessään 5.8.2015. Suomessa on poliittisen harkinnan tuloksena päädytty siihen, että yhtiön omistuksesta 60 prosenttia tulisi olla peräisin EU- tai EFTA-maista. Fennovoiman antaman selvityksen mukaan ehto yhtiön ”kotimaisuusasteesta” täyttyy selkeästi: kotimaisen omistajan Voimaosakeyhtiö SF:n osuus Fennovoiman omistuksesta on 65,1 prosenttia, eikä se voi osakassopimukseen neuvotellun muutoksen johdosta missään olosuhteissa jäädä alle 60 prosenttiin.

Fennovoiman laaja osakaspohja luo taloudellisen perustan hankkeen toteutukselle. Voimaosakeyhtiö SF:n osakkaat ovat Mankala-periaatteen mukaisesti oikeutettuja laitoksen tuottamaan sähköön omistussuosuksiansa suhteessa ja vastaavat yhtiöjärjestykseen ja osakassopimukseen kirjatulla tavalla sähköntuotannosta yhtiölle aiheutuvista kustannuksista.

Turvallisuus

Ydinturvallisuuden arvioinnissa Suomen Säteilyturvakeskuksen käytännöt kuuluvat maailman parhaimpiin. On varmistettava, että Säteilyturvakeskuksella on riittävät voimavarat toteuttaa jatkossakin korkeatasoista valvontaa ja ohjeistusta hankkeen edellyttämässä laajuudessa. Laitoksen rakentamis- ja käyttövaiheessa keskeistä on oikeanlaisen ja korkeatasoisen turvallisuuskulttuurin omaksuminen. Turvallisuuden varmistamisen on oltava turvallisuuskulttuurin tuloksena läpitunkeva periaate kaikessa toiminnassa.

Ydinjätehuolto

Ydinenergialain mukaan Fennovoiman käytössä on oltava riittävät ja asianmukaiset menetelmät ydinjätehuollon järjestämiseksi. Tämän osalta Fennovoima on saanut erillisen aikataulun, jonka puitteissa yhtiö tulee esittämään Työ- ja elinkeinoministeriölle joko ydinpolttoaineen loppusijoitusta koskevan yhteistyösopimuksen nykyisten jätehuoltovelvollisten kanssa tai omaa käytetyn polttoaineen loppusijoituslaitosta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman.

Yhteenveto

Fennovoiman ydinvoimalaitoshanke on Suomen sähköenergiahuollon kannalta erittäin tärkeä. Yhtiön toimittama rakentamislupahakemus on perusteellinen ja se antaa kattavasti tietoa hankkeen sisällöstä. Rakentamislupa on syytä käsitellä valtioneuvostossa viipymättä siinä vaiheessa, kun Säteilyturvakeskukselta saadaan lausunto laitoksen turvallisuudesta, ydinjätehuollon toteutus on ratkaistu ja mahdolliset lisäselvitykset on tehty. Kun edellä mainitut asiat on selvitetty ja ratkaistu, voidaan rakentamislupa tällä hetkellä käytettävissä olevien tietojen perusteella myöntää.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry